

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΤΤΑΒΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΚΑΝΑΔΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	4
2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	10
3. ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΑΓΟΡΑΣ	11
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	12
1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	12
i. Νομικές μορφές εταιρειών.....	12
ii. Διαδικασία ίδρυσης εταιρείας.....	15
iii. Καθεστώς αδειοδοτήσεων	15
iv. Σήμανση/πιστοποίηση προϊόντων	16
v. Τιμολόγηση.....	16
vi. Τελωνειακή νομοθεσία	16
CETA	17
vii. Εργασιακό καθεστώς.....	19
2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΥ	19
i. Συνεργασία με αντιπροσώπους/διανομείς	20
ii. Ίδρυση θυγατρικής/υποκαταστήματος.....	21
iii. Δημιουργία κοινοπραξίας.....	22
iv. Δίκτυα διανομής	22
v. Προώθηση-Διαφήμιση.....	22
vi. Πρακτικές οδηγίες	25
3. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.....	29
4. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ.....	30
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	30
1. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	30
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	30
3. ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	31
4. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΙ.....	31
5. ΔΑΣΜΟΙ	32
6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (FTZ).....	32
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	32
1. ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	32
2. ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.....	33
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.....	33
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
.....	34
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	35

ΧΑΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Καναδάς είναι χώρα της Βόρειας Αμερικής, με έκταση σχεδόν 10 εκ. τ. χλμ., ήτοι 76 περίπου φορές περισσότερη από της Ελλάδας. Εκτείνεται σε έξι ζώνες ώρας, ενώ απαιτούνται περίπου επτά ώρες, για να διανύσει κανείς αεροπορικώς την απόσταση από το Χάλιφαξ της Νέας Σκωτίας μέχρι το Βανκούβερ της Βρετανικής Κολομβίας.

Βρέχεται από τρεις ωκεανούς, βόρεια από τον Αρκτικό, Ανατολικά από τον Ατλαντικό και Δυτικά από τον Ειρηνικό. Νότια συνορεύει με τις ΗΠΑ, έχοντας τα μεγαλύτερα χερσαία σύνορα στον κόσμο που εκτείνονται σε 8.891 χιλιόμετρα.

Ο Καναδάς είναι ομοσπονδιακό κράτος, με πρωτεύουσα την Οττάβα. Αποτελείται από δέκα Επαρχίες και τρία Ομοσπονδιακά Εδάφη.

Επαρχίες	Πρωτεύουσα
Βρετανική Κολομβία	Βικτωρία
Αλμπέρτα	Έντμοντον
Σασκάτσουαν	Ρεγγίνα
Μανιτόμπα	Γουίνιπεγκ
Οντάριο	Τορόντο
Κεμπέκ	Πόλη του Κεμπέκ
Νιου Μπράνσγουικ	Φρέντρικτον
Νέα Σκωτία	Χάλιφαξ
Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου	Σάρλοτταουν
Νέα Γη και Λαμπραντόρ	Άγιος Ιωάννης
Ομοσπονδιακά εδάφη	
Γιούκον	Γουάιτχορς
Βορειοδυτικά Εδάφη	Γέλοουναϊφ
Νούναβουτ	Ικαλούιτ

Τα κυριότερα αστικά κέντρα βρίσκονται στο νότιο τμήμα της χώρας, σε κοντινή απόσταση από τις ΗΠΑ. Πρόκειται για τις πόλεις Τορόντο, Μόντρεαλ, Βανκούβερ, Κάλγκαρυ, Οττάβα/Γκατίνο και Έντμοντον.

Χάρη στην τεράστια έκτασή του, ο Καναδάς διαθέτει τοπία εκπληκτικής ποικιλομορφίας. Η δυτική ακτή (Βρετανική Κολομβία) έχει εύκρατο κλίμα, με σχετικά ξηρά καλοκαίρια και ήπιους, βροχερούς χειμώνες. Στο κέντρο της χώρας οι πεδιάδες (Alberta, Saskatchewan et Manitoba) έχουν ηπειρωτικό κλίμα: μακρύ και κρύο

χειμώνα και σύντομα, ζεστά καλοκαίρια με αραιές βροχοπτώσεις. Στο κέντρο της ανατολικής πλευράς της χώρας, οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια που καλύπτουν μεγάλη έκταση συνορεύουν με τον κόλπο του Hudson. Στην εν λόγω περιοχή είναι διακριτές οι τέσσερις εποχές του χρόνου. Κρύους χειμώνες και υγρά καλοκαίρια έχουν οι πεδινές εκτάσεις του ποταμού Αγίου Λαυρεντίου (Saint Lawrence) και των Μεγάλων Λιμνών (Κεμπέκ και Οντάριο). Οι παραθαλάσσιες Επαρχίες (New Brunswick, Νέα Σκωτία και Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου) καθώς και η Επαρχία Νέα Γη και Λαμπραντόρ έχουν σύντομα, δροσερά καλοκαίρια και γενικά μακρείς, ήπιους χειμώνες. Οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια του Ατλαντικού βρίσκονται σε χαμηλά υψόμετρα, σε σύγκριση με την οροσειρά της Βρετανικής Κολομβίας: Το όρος Jacques-Cartier, η υψηλότερη κορυφή στα βουνά της Απαλαχίας, φθάνει μόλις τα 1.268 μέτρα. Στον βόρειο Καναδά, καταγράφονται ακραίες ψυχρές θερμοκρασίες.

Μεταφορές

Ο Καναδάς διαθέτει **οδικό δίκτυο** περίπου 900.000 χιλιομέτρων, το οποίο εκτείνεται κατά 75% σε τέσσερις επαρχίες (Οντάριο, Κεμπέκ, Saskatchewan και Αλμπέρτα). Σύμφωνα με το Σύνταγμα, οι δρόμοι υπάγονται στην επαρχιακή δικαιοδοσία, ενώ οι επαρχιακές και δημοτικές αρχές είναι αρμόδιες για την κατασκευή και συντήρηση σχεδόν ολόκληρου του οδικού δικτύου. Μόνο κάποια μεγάλα έργα (όπως γέφυρες) καθώς και οι δρόμοι των εθνικών πάρκων υπάγονται στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Οι βασικές οδικές αρτηρίες εκτείνονται σε περισσότερα από 38.000 χλμ, για την κατασκευή και συντήρηση των οποίων φέρει ευθύνη το Εθνικό Σύστημα Οδών (NHS-National Highway System). Οι οδικές μεταφορές αποτελούν ζωτικό στοιχείο για πολλές βιομηχανίες του Καναδά, ενώ η πλειοψηφία των εμπορευματικών μεταφορών μεταξύ Καναδά και ΗΠΑ πραγματοποιείται οδικώς.

Το **σιδηροδρομικό δίκτυο** του Καναδά αποτελείται από ομοσπονδιακές και επαρχιακές σιδηροδρομικές γραμμές που εκτείνονται σε περίπου 48.000 χλμ. Οι δύο κυριότερες εταιρείες διαχείρισης του δικτύου είναι οι CN (εταιρεία εθνικών σιδηροδρομικών γραμμών Καναδά) και CP (Καναδικός Σιδηρόδρομος Ειρηνικού). Οι προδιαγραφές του δικτύου είναι ίδιες με των ΗΠΑ, ενώ δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην μεταφορά εμπορευμάτων. Το καναδικό σιδηροδρομικό δίκτυο κατέχει την τέταρτη θέση στον κόσμο ως προς τον όγκο των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και την πέμπτη σε σχέση με το μήκος της γραμμής. Ετησίως, μεταφέρει 75 εκατομμύρια επιβάτες και περισσότερο από το 70% των εμπορευμάτων που μεταφέρονται με χερσαίες μεταφορές μεταξύ πόλεων. Αποστέλει, δε, το ασφαλέστερο μέσο μεταφοράς στον Καναδά για την κυκλοφορία εμπορευμάτων. Ο Καναδάς συνεχίζει να καινοτομεί για να αυξήσει την ασφάλεια και να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση του σιδηροδρομικού του δικτύου.

Οι **αστικές συγκοινωνίες** υπάγονται στην δικαιοδοσία των Επαρχιών και των επιμέρους Δήμων. Λόγω αραιοκατοίκησης, οι περισσότερες πόλεις παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς κοινού με τη χρήση λεωφορείων, πούλμαν, τρόλεϋ, τραμ, ελαφρών και βαρέων σιδηροδρομικών και οδικών υποδομών. Λίγες πόλεις έχουν επενδύσει σε βαριά συστήματα μετρό, καθώς είναι ακριβότερα και δεν

προσαρμόζονται στη ζήτηση. Σημειωτέον ότι προτιμάται ως επί το πλείστον η μετακίνηση με αυτοκίνητο.

Το **εναέριο δίκτυο** του Καναδά είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο, καταλαμβάνοντας την τέταρτη θέση παγκοσμίως. Το Εθνικό Δίκτυο Αεροδρομίων (National Airports System - NAS) αποτελείται από 26 αεροδρόμια (http://www.cacairports.ca/canadas_airports), τα οποία ανήκουν στο ομοσπονδιακό κράτος, ενώ η διαχείρισή τους έχει περάσει στην τοπική αυτοδιοίκηση από το 2003. Υπάρχουν επίσης κι άλλα μικρότερα αεροδρόμια, τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα στις τοπικές αρχές.

Τα 26 αεροδρόμια που ανήκουν στο Εθνικό Δίκτυο NAS συγκεντρώνουν περίπου το 94% της εναέριας εμπορικής κίνησης και το μεγαλύτερο αριθμό επιβατών. Τα μεγαλύτερα αεροδρόμια του Καναδά είναι: Toronto Pearson International, Vancouver International και Montréal Pierre Elliot Trudeau International.

Οι **θαλάσσιες και ποτάμιες μεταφορές** είναι σημαντικές για το εμπόριο, καθώς η χώρα συνορεύει με τρεις ωκεανούς και βρέχεται από τον πλωτό ποταμό Άγιο Λαυρέντιο, μήκους 1.197 χλμ., ο οποίος ενώνει τις Μεγάλες Λίμνες με τον Ατλαντικό Ωκεανό. Η «υδάτινη λεωφόρος» St. Lawrence ασκεί σημαντική επιρροή στην καναδική οικονομία, καθώς εξυπηρετεί την αγορά της Ανατολής της Βόρειας Αμερικής και παρέχει στους φορτωτές άμεση πρόσβαση στο Μόντρεαλ, το Τορόντο, το Buffalo, το Ντιτρόιτ, το Σικάγο και το Duluth.

Ο Καναδάς διαθέτει περισσότερα από 300 λιμάνια. Η διαχείρισή τους υπάγεται στις 18 Λιμενικές Αρχές της χώρας (Canada Port Authorities-CPA, <https://www.tc.gc.ca/eng/programs/ports-canadaportauthorities-1107.htm>), οι οποίες είναι αυτόνομες ομοσπονδιακές αρχές. Το μεγαλύτερο λιμάνι του Καναδά είναι το λιμάνι του Μέτρο Βανκούβερ, το οποίο προήλθε από τη συνένωση των λιμένων Βανκούβερ και Fraser το 2008. Λόγω της γεωγραφικής του θέσης, συγκεντρώνει μεγάλο μέρος του του καναδικού εμπορίου πετρελαίου και μονοπωλεί ουσιαστικά το εμπόριο με την Ασία. Από την πλευρά του Ατλαντικού, υπάρχουν οι διεθνείς λιμένες του Μόντρεαλ και του Χάλιφαξ, οι οποίοι διαθέτουν το προνόμιο της εγγύτητας των συμπληρωματικών μέσων μεταφοράς.

Φυσικοί πόροι

Ο Καναδάς είναι ο πέμπτος μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στον κόσμο με πληθώρα ορυκτών πόρων που τον κατατάσσουν μεταξύ των κορυφαίων παραγωγών ουρανίου (Σασκάτσουαν), νικελίου, σιδήρου, ποτάσας και κοβαλτίου παγκοσμίως, των οποίων η παγκόσμια ζήτηση αυξάνεται σταθερά. Ο τομέας ενέργειας αντιπροσωπεύει σχεδόν το 7% του καναδικού ΑΕΠ.

Επιπλέον, ο Καναδάς διαθέτει το 20% των αποθεμάτων γλυκού νερού παγκοσμίως στην περιοχή των Μεγάλων Λιμνών και το 7% των αποθεμάτων ανανεώσιμων γλυκών υδάτων. Η χώρα επωφελείται επίσης από τις μεγαλύτερες ακτές στον κόσμο, με ακτογραμμή 202.080 χιλιομέτρων. Οι εν λόγω υδάτινοι πόροι φέρουν ετήσιο κύκλο εργασιών 15 δισεκατομμυρίων δολλαρίων με 8.000 επιχειρήσεις που απασχολούν 220.000 περίπου άτομα.

Με δασώδη έκταση περίπου 348 εκατομμυρίων εκταρίων, η καναδική δασική βιομηχανία αντιπροσωπεύει σχεδόν το 2% του ΑΕΠ. Αυτά τα εκτάρια αντιπροσωπεύουν περίπου το 9% της παγκόσμιας δασικής κάλυψης, αλλά μόνο το

0,3% του παγκόσμιου ρυθμού αποδάσωσης λόγω των πολλών μέτρων προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης που θέσπισε ο Καναδάς. Επιπλέον, η δασική βιομηχανία συμβάλλει στην ανανέωση της αγοράς εργασίας, απασχολώντας περισσότερους από 215.000 εργαζόμενους.

Γεωργία

Με περίπου 205.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η γεωργία αποτελεί σημαντικό τμήμα της καναδικής οικονομίας, αν και αντιπροσωπεύει ποσοστό 2% περίπου του ΑΕΠ. Η γεωργία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του αγροτικού τομέα και των γεωργικών προϊόντων διατροφής, των οποίων η συνολική συνεισφορά στο ΑΕΠ ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 6%. Ο Καναδάς συγκαταλέγεται στους πέντε μεγαλύτερους εξαγωγείς γεωργικών και αγροτοβιομηχανικών προϊόντων στον κόσμο. Ο τομέας αυτός τυγχάνει κρατικής στήριξης και επωφελείται από ομοσπονδιακές και επαρχιακές επενδύσεις, ιδίως στην έρευνα και την ανάπτυξη. Ο κύριος όγκος της γεωργικής παραγωγής περιλαμβάνει σιτηρά (σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, βρώμη, σίκαλη), ελαιούχους σπόρους (κράμβη, σόγια και λιναρόσπορο), φρούτα και λαχανικά, όσπρια, κόκκινο κρέας, πουλερικά και προϊόντα γαλακτοκομικών προϊόντων.

Βιομηχανία

Ο Καναδάς έχει αναπτύξει μια διαφοροποιημένη και καινοτόμο βιομηχανία σε ποικίλους τομείς, όπως αεροδιαστημική, διαστημικό τομέα, βιοτεχνολογία, χημικά και πλαστικά, υγεία, γεωργία και περιβάλλον. Αυτός ο τεχνολογικός πλούτος τροφοδοτείται από ένα δίκτυο κορυφαίων πανεπιστημίων και εξειδικευμένων τεχνολογικών κέντρων. Καναδικές εταιρείες, όπως η Bombardier, η CAE, η BlackBerry Limited και η McCain είναι από τις πιο ισχυρές στον κόσμο στον κλάδο τους. Ο βιομηχανικός τομέας αντιπροσωπεύει χονδρικά το ¼ του ΑΕΠ του Καναδά.

Οι βιομηχανίες που χρησιμοποιούν μέταλλα στην παραγωγική τους γραμμή έχουν καταστεί πολύ σημαντικές στον καναδικό βιομηχανικό τομέα, βρίσκονται, δε, συχνά, κοντά σε κέντρα εξόρυξης πόρων και λιμένες θαλάσσιων μεταφορών. Αφορούν στη σιδηροδρομική βιομηχανία (Μόντρεαλ και Χάμιλτον), τη βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (Οντάριο και Winnipeg), την αυτοκινητοβιομηχανία (Windsor, Τορόντο και Μόντρεαλ), την αεροδιαστημική βιομηχανία (Μόντρεαλ) και τη ναυπηγική βιομηχανία (Κεμπέκ). Οι τομείς της βιοϊατρικής και της αυτοκινητοβιομηχανίας εξαρτώνται από τις βιομηχανίες και τις επενδύσεις των ΗΠΑ. Έχοντας επίγνωση της σημασίας των νέων τεχνολογιών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επενδύει στην έρευνα και την ανάπτυξη, δημιουργώντας καινοτόμες βιομηχανικές ομάδες σε μεγάλες πόλεις (Μόντρεαλ, Βανκούβερ και νότιο Οντάριο).

Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών συνιστά το σημαντικότερο τμήμα της καναδικής οικονομίας και συμβάλλει περίπου στα 2/3 του ΑΕΠ. Τέσσερις στους πέντε Καναδούς εργάζονται στον τριτογενή τομέα. Η πληροφορική, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ο ασφαλιστικός τομέας είναι τομείς στους οποίους ο Καναδάς έχει καλές επιδόσεις. Το Τορόντο αποτελεί διεθνές χρηματοπιστωτικό κέντρο, συναγωνιζόμενο επαξίως το Μόντρεαλ.

ΚΑΝΑΔΑΣ

Έκταση	9.984.670 τ.χλμ.
Πληθυσμός	36.708.083 (Εκτίμηση 1.7.2017) Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά
Πρωτεύουσα	Οττάβα
Θρήσκευμα :	67,3% Χριστιανοί (εκ των οποίων 39% Ρωμαιοκαθολικοί) 23,9% Άθεοι
Κυριότερα αστικά κέντρα	Τορόντο (Επαρχία Οντάριο) Μόντρεαλ (Επαρχία Κεμπέκ) Βανκούβερ (Επαρχία Βρετανικής Κολομβίας) Calgary (Επαρχία Alberta) Οττάβα-Γκατινό (Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ)
Εθνικό νόμισμα	Καναδικό δολλάριο Μέση μηνιαία ισοτιμία 1\$CAN = 0,68 ευρώ Πηγή: Bank of Canada
Πολίτευμα	Ομοσπονδιακή Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
Μονάρχης	Βασίλισσα Ελισάβετ II
Γενικός Κυβερνήτης	Την βασίλισσα εκπροσωπεί ο Γενικός Κυβερνήτης του Καναδά. Από 2.10.2017 την θέση κατέχει η κυρία Julie Payette.
Πρωθυπουργός	Justin Trudeau
Ανεξαρτησία από το Η.Β.	1 ^η Ιουλίου 1867
Νομοθετικά Σώματα	Υπάρχουν δύο Νομοθετικά Σώματα: α) το Κοινοβούλιο (lower house) και β) η Γερουσία (upper house).
Δικαιοσύνη	Ανώτατος Επικεφαλής της Δικαστικής Αρχής είναι η Beverley McLachlin.
Διοικητική Διάρθρωση	Υπάρχουν τρία επίπεδα διοικητικής διάρθρωσης: -Ομοσπονδιακό -Επαρχιακό/Εδαφικό -Δημοτικό Τομείς εθνικής και διεθνούς εμβέλειας που εμπíπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι: εξωτερική πολιτική, άμυνα, πολιτογράφηση, ποινικό δίκαιο, εμπόριο και τηλεπικοινωνίες μεταξύ των Επαρχιών, νομισματική πολιτική. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και οι Επαρχίες έχουν Συντρέχουσα αρμοδιότητα στους τομείς γεωργίας και μετανάστευσης. Οι Κυβερνήσεις των Επαρχιών είναι αποκλειστικά αρμόδιες για την εκπαίδευση, την υγεία, τις φυσικές πηγές (natural resources), την ιδιοκτησία και τα δικαιώματα του πολίτη, τις

	<p>λεωφόρους. Στην αρμοδιότητά τους υπάγονται οι Δήμοι. Παρόμοιες αρμοδιότητες έχουν και οι Κυβερνήσεις των Ομοσπονδιακών Εδαφών.</p>
Εκλογικό σύστημα	<p>Ο Γενικός Κυβερνήτης διορίζεται από τον αρχηγό του Κράτους (από την Α.Μ. Βασίλισσα Ελισάβετ Β΄) με τη σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού.</p> <p>Εκλογές διενεργούνται για την ανάδειξη μελών του ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου (House of Commons), καθώς και για την ανάδειξη των κυβερνήσεων σε επίπεδο Επαρχιών και Εδαφών.</p>
Μέσος Μισθός	<p>Ο μέσος ετήσιος μισθός ανέρχεται σε περίπου 50.000 CAD. Η ελάχιστη ανά ώρα αμοιβή είναι 23,76 CAD, ενώ ανά μήνα 1.970 CAD.</p>
Επίσημες γλώσσες	<p>Αγγλική και γαλλική</p>
Ωρα	<p>Υπάρχουν 6 ζώνες ώρας στον Καναδά. Η διαφορά ώρας με την Ελλάδα είναι από -5:30 (Newfoundland) μέχρι -10 ώρες (Βανκούβερ). Η Οπάβα είναι επτά ώρες πίσω από την Αθήνα.</p>
Δημόσιες Αργίες	<p>1^η Ιανουαρίου (Νέο Έτος) Ημέρα της Οικογένειας (στις περισσότερες Επαρχίες 3^η Δευτέρα του Φεβρουαρίου) Μεγάλη Παρασκευή και Δευτέρα του Πάσχα Καθολικών Εορτασμός επετείου γενεθλίων της Βασίλισσας Victoria (Victoria day): Δευτέρα που προηγείται της 25^{ης} Μαΐου Εθνική Εορτή Καναδά: 1^η Ιουλίου Civic Holiday 1^η Δευτέρα Αυγούστου Ημέρα Εργασίας 1^η Δευτέρα Σεπτεμβρίου Ημέρα Ευχαριστιών 2^η Δευτέρα Οκτωβρίου Remembrance Day 11/11 Χριστούγεννα 25/12 Δεύτερη ημέρα Χριστουγέννων 26/12</p>
Συμμετοχή Καναδά σε Διεθνείς Οργανισμούς (ενδεικτικός κατάλογος)	<p>Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΣ) Συμβούλιο για την Αρκτική στο πλαίσιο του ΟΗΕ Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC) Ένωση των Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) Κοινοπολιτεία Φραγκοφωνία (francophonie) G7 G20 Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB)</p>

	Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) Order of Malta Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) Οργάνωση του ΟΗΕ για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO) Παγκόσμια Τράπεζα
--	---

2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία του Καναδά, ο πληθυσμός ανήλθε σε 36.708.83 άτομα τον Ιούλιο του 2017, εκ των οποίων το 81% περίπου ζει σε αστικές περιοχές. Η πυκνότητα/αναλογία του πληθυσμού ως προς την έκταση της χώρας είναι περίπου 3,6 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Πολλές περιοχές είναι αραιοκατοικημένες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα νότια σύνορα με τις ΗΠΑ. Το Τορόντο, το Μόντρεαλ και το Βανκούβερ είναι οι τρεις μεγαλύτερες μητροπολιτικές περιοχές του Καναδά.

Μεταξύ των ετών 2001 και 2006, ο πληθυσμός του Καναδά αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό περίπου 1%. Η δημογραφική αυτή αύξηση προήλθε κατά βάση από την υποδοχή μεταναστών και όχι από το ρυθμό γεννητικότητας, ο οποίος παραμένει χαμηλός. Με γνώμονα τον ρυθμό εισδοχής μεταναστών και σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα, εκτιμάται ότι ο πληθυσμός του Καναδά θα φθάσει τα 42,5 εκ. το 2056.

Την πενήνταετία 1956-2006, ο μέσος όρος ηλικίας αυξήθηκε κατά δέκα έτη, ήτοι από 27,2 σε 38,2 έτη. Αναμένεται, δε, να αυξηθεί έτι περαιτέρω μέχρι το 2056, οπότε ο μέσος όρος ηλικίας των Καναδών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 46,9 έτη, ενώ τα άτομα ηλικίας 15 έως 64 ετών, δηλαδή το εργατικό δυναμικό, θα αντιπροσωπεύει το 60% του πληθυσμού, 10% μικρότερο του σημερινού επιπέδου.

Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται σε 79 έτη για τους άνδρες και 84 για τις γυναίκες.

Η канаδική κοινωνία είναι πολυπολιτισμική. Η έντονη μετανάστευση τις τελευταίες δεκαετίες οδήγησε την αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών και των εθνικών ομάδων που εκπροσωπούν. Σήμερα το ποσοστό των μεταναστών αντιπροσωπεύει το 22% περίπου του συνολικού πληθυσμού.

Οι πιο πολυπληθείς εθνικές ομάδες είναι των Κινέζων και των Νοτιοασιατών. Αναμένεται επίσης διπλασιασμός του αριθμού των ατόμων των καταγόμενων από την Δυτική Ασία, των Κορεατών και των Αράβων.

Ο αυτόχθον πληθυσμός, αβορίγινες (aboriginals) αντιπροσωπεύει περίπου 3,8% του канаδικού πληθυσμού, παρουσιάζοντας αυξητικές τάσεις. Το 60% των αβοριγίνων είναι Ινδιάνοι της Βόρειας Αμερικής.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΑΓΟΡΑΣ

	2013	2014	2015	2016	2017
ΑΕΠ (\$ΗΠΑ δις.)	1.842	1.795	1.553	1.530 (2.027,54 δισ καναδικά \$)	1.741,44 δις καναδικά δολάρια (Αύγουστος 2017)
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ)	52.482	50.577	43.354	42.244	
Ετήσια Μεταβολή ΑΕΠ	2,5	2,6	0,9	1,5	3,5% (Αύγουστος 2016-Αύγουστος 2017)
	<i>Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας του Καναδά, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να διαμορφωθεί σε ποσοστό 3,1% του ΑΕΠ το 2017, 2,1% το 2018 και 1,5% το 2019.</i>				
Επενδύσεις (ετήσια μεταβολή %)	0,3	0,2	-3,4	-2,5	
Εξαγωγές (ετήσια μεταβολή %)	2,7	5,8	3,4	1,0	
Εισαγωγές (ετήσια μεταβολή %)	1,7	2,2	0,3	-0,9	
Εμπορικό Ισοζύγιο (σε \$ Καναδά δις.)	-3,7	14,6			
Ποσοστό Ανεργίας	7,1	6,9	6,9	7,0	
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-0,9	0,0	0,4	-0,9	
Καθαρό Δημόσιο Χρέος της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης(% ΑΕΠ)	32,4	30,6	30,6	30,8	
Ακαθάριστο Συνολικό Δημόσιο Χρέος	-	-	94,8	-	
Πληθωρισμός (%ΑΕΠ)	0,9	1,9	1,1	1,4	1,6% (Σεπτέμβριος 2016-Σεπτέμβριος 2017)
	<i>Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας του Καναδά, ο πληθωρισμός θα διαμορφωθεί σε ποσοστό 1,5% του ΑΕΠ το 2017, 1,7% το 2018 και 2,1% το 2019.</i>				
Μέση ετήσια ισοτιμία \$ΗΠΑ/\$Καναδά	1,06	1,16	1,38	1,34	

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά, Κεντρική Τράπεζα Καναδά, Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Μετά το ισχυρό α΄ εξάμηνο 2017, κατά το οποίο η канаδική οικονομία κατέγραψε την ταχύτερη ανάπτυξη μεταξύ των οικονομιών της ομάδας G7, σημειώθηκε συγκρατημένη αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,3% τον Ιούνιο και 0,0% τον Ιούλιο τ.έ. Ωστόσο, αναμένεται περαιτέρω συγκράτηση του ρυθμού ανάπτυξης κατά το β΄ εξάμηνο 2017 και το 2018, καθώς οι δαπάνες των νοικοκυριών βαίνουν προοδευτικά μειούμενες. Οι εξαγωγές αναμένεται να σημειώσουν θετική εξέλιξη το επόμενο έτος, καθώς ο τομέας της ενέργειας ανακάμπτει, αν και η αβεβαιότητα που επικρατεί γύρω από τη **NAFTA** (North America Free Trade Agreement) θα συνεχίσει να επιβαρύνει σοβαρά τον εξωτερικό τομέα. Τα υψηλότερα επιτόκια αναμένεται να πλήξουν τους υπερχρεωμένους καταναλωτές και να περιορίσουν την οικονομική δραστηριότητα. Ενδέχεται, δε, να προκαλέσουν περαιτέρω μείωση των τιμών της ακίνητης περιουσίας.

Σημαντική εξέλιξη κατά το 2017 ήταν η σύναψη συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου μεταξύ των канаδικών Επαρχιών και Εδαφών, με σκοπό την απελευθέρωση των συναλλαγών (**CFTA**) εντός канаδικού εδάφους, την προώθηση του εμπορίου, των επενδύσεων και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Το κείμενο της συμφωνίας, η οποία τέθηκε σε ισχύ από 1^η Ιουλίου 2017, είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://www.cfta-alec.ca/canadian-free-trade-agreement> Σημειώνεται ότι η νέα CFTA αντικατέστησε την Συμφωνία για το Εσωτερικό Εμπόριο (Agreement on Internal Trade), η οποία ίσχυε από το 1995.

Παράλληλα, ισχύει η Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου **New West Partnership** (<http://www.newwestpartnershiptrade.ca>) σε τέσσερις Επαρχίες, ήτοι British Columbia, Alberta, Saskatchewan και Manitoba. Αρχικά η συμφωνία, η οποία δημιούργησε μία ενιαία οικονομική περιοχή, τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2010 για τις τρεις πρώτες Επαρχίες. Αργότερα, προσχώρησε η Επαρχία Manitoba, για την οποία η Συμφωνία ισχύει από 1/1/2017.

Επιπλέον, από 21 Σεπτεμβρίου 2017 άρχισε να ισχύει προσωρινά η νέα Συνολική Συμφωνία Οικονομίας και Εμπορίου (**CETA**) μεταξύ της ΕΕ και του Καναδά, σύμφωνα με την οποία εξαλείφονται οι δασμοί για το 98% των προϊόντων, που η Ευρωπαϊκή Ένωση εμπορεύεται με τον Καναδά.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

i. Νομικές μορφές εταιρειών

α) Μονοπρόσωπη εταιρεία

Ο ιδιοκτήτης της μονοπρόσωπης εταιρείας (sole proprietorship) ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα, ήτοι με την εταιρική και προσωπική του περιουσία, έναντι των οφειλετών του για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Η εγγραφή της εταιρείας είναι εύκολη και ανέξοδη. Απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας και σε περίπτωση απωλειών, προβλέπονται ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα. Βασικό μειονέκτημα αυτής της μορφής εταιρείας είναι η δυσκολία άντλησης κεφαλαίων.

β) Προσωπικές εταιρείες (partnerships)

Οι προσωπικές εταιρείες διακρίνονται σε **ομόρρυθμες** (general partnership) και **ετερόρρυθμες** (limited liability partnership). Για την σύστασή τους απαιτείται σύναψη εταιρικής συμφωνίας (partnership agreement) μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, των λεγόμενων εταίρων (partners).

Στην ομόρρυθμη εταιρεία, ο ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον, δηλαδή και με την ατομική του περιουσία, για όλο το ποσό της οφειλής και αλληλεγγύως με τους άλλους ομορρύθμους εταίρους.

Η μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι συνήθως διαθέσιμη σε μια ομάδα επαγγελματιών, όπως δικηγόρων, λογιστών και ιατρών. Ο ετερόρρυθμος εταίρος μπορεί να συνεισφέρει στην εταιρεία χωρίς να συμμετέχει στη διοίκησή της.

Η σύσταση των προσωπικών εταιρειών επιτυγχάνεται γρήγορα και ανέξοδα, ενώ τα αρχικά έξοδα επιβαρύνουν ισομερώς τους εταίρους. Ίσα μερίδια προβλέπονται τόσο στα κέρδη όσο και στην εταιρική περιουσία.

γ) Κεφαλαιουχικές εταιρείες (corporations)

Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες μπορεί να συσταθούν σε ομοσπονδιακό ή επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο. Πρόκειται για νομικές οντότητες διακριτές από τους μετόχους τους. Οι τελευταίοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, καθώς δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία αλλά στο μέτρο της εισφοράς τους.

Η σύστασή τους είναι ακριβότερη, σε σύγκριση με τις άλλες νομικές μορφές, ενώ για την λειτουργία τους υπάρχει εκτεταμένο νομικό πλαίσιο.

Για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας σε **Ομοσπονδιακό επίπεδο**, παρατίθενται οι ακόλουθοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι:

- α) <https://canadabusiness.ca/programs/federal-business-incorporation-1/>
- β) <https://www.ic.gc.ca/eic/site/cd-dgc.nsf/eng/cs06642.html>

Για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας σε **Επαρχιακό/Εδαφικό επίπεδο**, παρατίθενται οι ακόλουθοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι:

Επαρχία		
Alberta	Corporate Registry	New West Partnership Trade Agreement Ισχύει για τις Επαρχίες Αλμπέρτα, Βρετανική Κολομβία, Σασκάτσουαν και Μανιτόμπα
British Columbia	Corporate Online	New West Partnership Trade Agreement
Manitoba	Companies Office — Business name registration and provincial incorporation (Manitoba)	New West Partnership Trade Agreement
New Brunswick	Incorporation / registration of a business	Incorporation of non-profit companies (New Brunswick)

	Registration of an extra-provincial corporation (New Brunswick)	
Newfoundland and Labrador	Registry of Companies (Newfoundland and Labrador)	
	Corporate Registries — Societies	
Nova Scotia	Business incorporation and registration	Community Interest Company
Ontario	Start, dissolve and change a corporation	Business name registration information (Ontario)
	Professional corporations	
Prince Edward Island	Corporate services — Business name registration	
Quebec	Incorporate a business (Quebec)	
Saskatchewan	Incorporating your business in Saskatchewan	Forming a non-profit corporation in Saskatchewan
	New West Partnership Trade Agreement	
Ομοσπονδιακά Εδάφη		
Northwest Territories	Corporate Registries — Co-operative Associations	Corporate Registries — Business Corporations
Nunavut	Legal registries (Nunavut)	
Yukon	Business registration in the Yukon	

δ) Συνεταιρισμός (co-operative)

Ο Συνεταιρισμός ανήκει και ελέγχεται από μία ένωση μελών. Μπορεί να συσταθεί ως κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Πρόκειται για την λιγότερο συνηθισμένη εταιρική μορφή, αλλά ενδείκνυται σε περιπτώσεις που μία ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων αποφασίζει να αξιοποιήσει από κοινού το σύνολο των

πόρων της προς εξυπηρέτηση κοινών αναγκών, όπως η παράδοση προϊόντων ή υπηρεσιών, η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, η απασχόληση εργατικού δυναμικού και άλλα.

ii. Διαδικασία ίδρυσης εταιρείας

Η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Επιλογή επωνυμίας

Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/starting/naming-your-business>

β) Επιλογή νομικής μορφής

Γενικές πληροφορίες για τη νομική μορφή της επιχείρησης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/starting/before-starting-your-business/corporation-partnership-or-sole-proprietorship>

γ) Αριθμός Επιχείρησης

Ο Αριθμός Επιχείρησης είναι ένας μοναδικός αριθμός λογαριασμού που προσδιορίζει την επιχείρηση στις ομοσπονδιακές, επαρχιακές και δημοτικές αρχές. Είναι απαραίτητος, μεταξύ άλλων, για την φορολογία, την εισαγωγική και εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης, τη μισθοδοσία, τη σχέση της με την Κυβέρνηση και τους φορείς. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/programs/business-number-bn-1>

Για την Επαρχία του Κεμπέκ, απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο (Registraire des Entreprises). Πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην γαλλική στην ιστοσελίδα: http://www.registreentreprises.gouv.qc.ca/en/a_propos/neq/default.aspx

δ) Αίτηση για λήψη αδειοδοτήσεων (βλ. κατωτέρω Καθεστώς Αδειοδοτήσεων)

ε) Χρηματοδότηση εταιρείας

Υπάρχουν προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων σε εθνικό και Επαρχιακό επίπεδο.

Γενικότερα, η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά είναι ταχεία και απλή, ενώ πραγματοποιείται, κατά βάση, μέσω διαδικτύου.

iii. Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Οι αδειοδοτήσεις αφορούν σε Ομοσπονδιακό, Επαρχιακό/Εδαφικό και Δημοτικό επίπεδο. Η εφαρμογή BizPal (<https://services.bizpal-perle.ca/?b=01>) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ανεύρεση και εντοπισμό της πλειοψηφίας των απαραίτητων αδειών που οφείλει να διαθέτει μία επιχείρηση. Προς πληρέστερη ενημέρωση, υπάρχει το Καναδικό Δίκτυο Επιχειρήσεων (Canada Business Network), στην ιστοσελίδα του οποίου (<https://canadabusiness.ca>) είναι δυνατή η αναζήτηση των απαραίτητων αδειών βάσει του είδους της επιχείρησης και του τύπου δραστηριοποίησής της.

iv. Σήμανση/πιστοποίηση προϊόντων

Στον Καναδά δύο υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της σήμανσης/πιστοποίησης προϊόντων. Πρόκειται για το Γραφείο Ανταγωνισμού και τον Καναδικό Οργανισμό Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA).

Το Γραφείο Ανταγωνισμού (Competition Bureau, Δ/ση: 50 Victoria Street Gatineau, QC K1A 0C9, Τηλ.: +1 819 998 4282, Φαξ: +1 819 997 0324, Website: www.competitionbureau.gc.ca) είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των μη εδώδιμων προϊόντων ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία. Σχετικός οδηγός είναι ανηρτημένος στην ιστοσελίδα: <http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/01248.html>

Για τα τρόφιμα, αρμόδια αρχή είναι ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA- Canadian Food Inspection Agency, Email: permission@inspection.gc.ca, Website: <http://www.inspection.gc.ca/about-the-cfia/permits-licences-and-approvals/licensing-permitting-registration-and-ministerial-eng/1395348583779/1395348638922> καθώς και <http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/eng/1383607266489/1383607344939>), στον ιστότοπο του οποίου είναι διαθέσιμες σχετικές αναλυτικές πληροφορίες.

v. Τιμολόγηση

Για την τιμολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ο Επαρχιακός φόρος (13% για το Οντάριο), το κέρδος του χονδρεμπόρου/εισαγωγέα και του λιανοπωλητή, η δαπάνη για διαφήμιση του προϊόντος, η δαπάνη αποθήκευσης κτλ.

Σε γενικές γραμμές, ο Καναδάς είναι ακριβή χώρα. Οι τιμές είναι σαφώς ακριβότερες απ' ό,τι στην Ελλάδα, ενώ κατά 3,4% φθηνότερες, σε σύγκριση με τις ΗΠΑ.

Για τη διαμόρφωση της τιμής ενός προϊόντος, βαρύνουσα σημασία έχει ο ανταγωνισμός. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ποιότητα, ειδικά στον τομέα τροφίμων, όπου η ζήτηση υγιεινών-βιολογικών προϊόντων συνεχώς αυξάνεται.

vi. Τελωνειακή νομοθεσία

Η Καναδική Υπηρεσία Συνόρων (Canada Border Services Agency –CBSA, <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/menu-eng.html>) είναι αρμόδια για την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας. Κύριο νομοθέτημα είναι ο Νόμος περί Τελωνείων (Customs Act), το κείμενο του οποίου είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/agency-agence/actreg-loireg/legislation-eng.html>. Η πλέον πρόσφατη ενοποιημένη έκδοση του Δασμολογίου (Customs Tariff- <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/2017/01-99/01-99-t2017-5-eng.pdf>) ισχύει από 21/9/2017, ημερομηνία θέσεως σε προσωρινή ισχύ της Συνολικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου (CETA) μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

Ο Καναδάς χρησιμοποιεί το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων (ΕΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Για τυχόν διευκρινίσεις επί θεμάτων δασμολογίου, η Υπηρεσία Συνόρων διαθέτει

τηλεφωνικό κέντρο παροχής πληροφοριών, που λειτουργεί όλο το 24ωρο. Για κλήσεις εκτός Καναδά το τηλέφωνο είναι +1-204-983-3500 ή +1- 506-636-5064.

CETA

Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, στις 21 Σεπτεμβρίου 2017 τέθηκε σε προσωρινή ισχύ η Συνολική Συμφωνία Οικονομίας και Εμπορίου (CETA), βάσει της οποίας εξαλείφονται οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Καναδά.

Χρήσιμες πληροφορίες για την συμφωνία είναι ανηρτημένες στην ιστοσελίδα της ΕΕ: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta> καθώς και στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών του Καναδά: <http://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ceta-aecg/index.aspx?lang=eng& ga=2.102652418.2070374579.1507057630-1849142541.1507057630>

Προκειμένου να ισχύσει το ευνοϊκό καθεστώς για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, απαιτείται η εγγραφή τους στο Σύστημα Καταχωρημένων Εξαγωγέων (REX) ως εξής:

1. **Συμπλήρωση αίτησης**, η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/canada_application_to_become_registered_exporter.pdf

2. **Αποστολή της αίτησης στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.**

Για την Ελλάδα τρεις είναι οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές, ήτοι:

Α. Δ/ση Τελωνείων Αττικής
Πλατεία Αγ. Νικολάου, 18537, Πειραιάς
Τηλ.: 210 451 10 03
Φαξ: 210 451 10 31

Β. Δ/ση Τελωνείων Θεσσαλονίκης
Μπραντούνα 3, 54626, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310-531 230
Φαξ: 2310-554 322

Γ. Δ/ση Τελωνείων Αχαΐας
Παλαιός Λιμένας Πατρών
Τηλ.: 2610 422 445
Φαξ: 2610 452 834
Email: telperachaias@2702.syzefxis.gov.gr

3. **Χορήγηση ειδικού αριθμού** από την τελωνειακή αρχή, ο οποίος χρησιμοποιείται στο πιστοποιητικό προέλευσης (binding origin information). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω πιστοποιητικό είναι δυνατόν να αντληθούν από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Οικονομικών:

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων
Γενική Δ/ση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.
Δ/ση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων
-Τμήμα Β΄ Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων και Καταγωγής

Καρ. Σερβίας 10, 101 84 Αθήνα

Τηλ: 210 698 74 91, 210 698 74 93, 210 698 75 41, 210 698 75 13

Email: d17-c@2001.syzefxis.gov.gr

Άλλες χρήσιμες πληροφορίες για την CETA είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ηλεκτρονικές πηγές:

α) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/may/tradoc_155577.pdf

β) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/september/tradoc_156062.pdf

Ως προς τους εισαγωγείς, προτείνεται η επικοινωνία με την υπηρεσία Canada Border Services Agency (CBSA), η οποία διαθέτει ηχογραφημένα μηνύματα για όλα τα είδη εισαγωγών. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα επικοινωνίας με κάποιο τοπικό υποκατάστημα ή στο τηλέφωνο +1-800-461-9999. Συνιστάται, ωστόσο, η εγγραφή στην υπηρεσία Canada Revenue Agency (CRA) προς απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού (business number). Επιβοηθητικά, χρήσιμη είναι η επικοινωνία με την Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων (Association of Importers and Exporters www.iecanada.com τηλ: 416-595-5333) για περισσότερες πληροφορίες.

Για τους ελέγχους που οι καναδικές αρχές οφείλουν να διενεργούν στα εισαγόμενα προϊόντα, χρήσιμη είναι η ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ελέγχων Εμπορίου και Εισαγωγών: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/index.aspx?lang=eng>.

Βάσει της Συμφωνίας CETA, Παράρτημα 20-A, Μέρος Α (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10973-2016-ADD-5/en/pdf#page=2>), προστατεύονται διακριτά τα ακόλουθα ελληνικά προϊόντα διατροφής (γεωγραφικές ενδείξεις):

Ένδειξη(Indication)	Απόδοση ονομασίας με λατινικούς χαρακτήρες	Κατηγορία	Προέλευση
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	table and processed olives	Greece
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	natural gums and resins - chewing gum	Greece
Φέτα*	Feta	cheeses	Greece
Ελαιόλαδο Καλαμάτας	Kalamata olive oil	oils and animal fats	Greece
Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis Olive Oil	oils and animal fats	Greece
Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis Olive oil	oils and animal fats	Greece
Ελαιόλαδο Λακωνία	Olive Oil Lakonia	oils and animal fats	Greece
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	spices	Greece
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	cheeses	Greece
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	cheeses	Greece
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	cheeses	Greece

Μανούρι	Manouri	cheeses	Greece
Κασέρι	Kasseri	cheeses	Greece
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia Gigantes Elefantas Kastorias	fresh and processed vegetable products	Greece
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantas Prespon Florinas	fresh and processed vegetable products	Greece
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	table and processed olives	Greece

vii. Εργασιακό καθεστώς

Το εργασιακό καθεστώς εμπίπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας και των Επαρχιών. Ποσοστό μικρότερο του 10% των εργαζομένων στον Καναδά υπόκειται στην ομοσπονδιακή νομοθεσία, ενώ το εργατικό νομοθετικό πλαίσιο διαφέρει από Επαρχία σε Επαρχία. Ωστόσο, ορισμένες βασικές αρχές είναι κοινές σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό επίπεδο. Τα συμβόλαια εργασίας που δεν εμπεριέχουν αυτούς τους κανόνες, είναι άκυρα.

Το ελάχιστο περιεχόμενο ενός ατομικού συμβολαίου περιλαμβάνει προσδιορισμό κατώτατου μισθού, ώρες εργασίας, αμοιβή για τις υπερωρίες, αργίες και ημέρες αδείας, ειδικές άδειες (μητρότητας, γονικές και άλλες οικογενειακές άδειες), ελάχιστη ειδοποίηση παραίτησης, παράνομη απόλυση.

Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι κατά κανόνα αορίστου χρόνου.

Οι συλλογικές εργασιακές σχέσεις διέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας δυνάμει ειδικής νομοθεσίας, που διαφέρει σε κάθε Επαρχία. Σημειώνεται ότι ο Εργατικός Κώδικας του Καναδά προσδιορίζει σαφώς τις κατηγορίες εργαζομένων που υπάγονται στην ομοσπονδιακή δικαιοδοσία. Τόσο η επαρχιακή όσο και η ομοσπονδιακή νομοθεσία δεν επιτρέπουν την ένταξη μιας ομάδας εργαζομένων σε περισσότερα του ενός συνδικάτα. Συνεπώς, οι υπάλληλοι παραγωγής μιας εταιρείας θα ομαδοποιηθούν σε μία και μόνο διαπιστευμένη ένωση εργαζομένων (συνδικάτο).

2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΥ

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον Καναδά θα πρέπει να προβούν σε διερεύνηση και εντοπισμό καναλιών διανομής, καταλλήλου συνεργάτη, καθώς και σε επιλογή συγκεκριμένης Επαρχίας/Εδάφους ως ορμητήριο για την καναδική αγορά. Σε κάθε Επαρχία υλοποιούνται ειδικά περιφερειακά προγράμματα, ενώ δεν έχουν όλες τα ίδια συγκριτικά πλεονεκτήματα. Επιγραμματικά, παρατίθενται οι τομείς στους οποίους κάθε Επαρχία διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.

Αλμπέρτα: ενέργεια, αγροτικός και αγροτοδιατροφικός τομέας, μεταφορές και υποδομές, νέες τεχνολογίες, βιοτεχνολογία, περιβάλλον και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Βρετανική Κολομβία: δασοκομία, εξόρυξη, ενέργεια, τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών, βιοτεχνολογία, περιβάλλον

Manitoba & Saskatchewan: γεωργία, εξόρυξη

Οντάριο: υπηρεσίες (οικονομικά, επικοινωνία, μέσα ενημέρωσης), ηλεκτρονικά, οπτικοακουστικά, κινηματογραφικά, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, μεταλλεία, αυτοκινητοβιομηχανία, μηχανολογία, πλαστικά, υγεία και βιοτεχνολογία, χημικά προϊόντα και χάλυβας

Παραθαλάσσιες Επαρχίες του Ατλαντικού (Prince Edward Island, New Brunswick, Nova Scotia, Newfoundland and Labrador): γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες γεωργικών ειδών διατροφής, ενέργεια, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υπηρεσίες

Κεμπέκ: Αεροδιαστημική, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τομέας οπτικοακουστικών μέσων, υγεία και βιοτεχνολογίες, περιβάλλον, καταναλωτικά αγαθά, τρόφιμα, ορυχεία, υδροηλεκτρική ενέργεια

i. Συνεργασία με αντιπροσώπους/διανομείς

Το έργο των **εμπορικών αντιπροσώπων** είναι να μεσολαβούν μεταξύ της εταιρείας και του αγοραστή στην αγορά του Καναδά. Παραδοσιακά, ο πράκτορας είναι υπεύθυνος για την προώθηση και πώληση των προϊόντων της εταιρείας που εκπροσωπεί στον Καναδά σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Κάθε αντιπρόσωπος μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν ή περισσότερους ξένους προμηθευτές με ή χωρίς συμφωνία αποκλειστικής διανομής.

Το πλεονέκτημα του αντιπροσώπου έγκειται στην πολύ καλή γνώση της αγοράς και στο δίκτυο επαφών που διαθέτει. Αμείβεται, δε, λαμβάνοντας προμήθεια βάσει της αξίας των πωλήσεων. Η συνεργασία με εμπορικό αντιπρόσωπο αποτελεί μια σχετικά φθηνή στρατηγική εισόδου στην καναδική αγορά. Ο αντιπρόσωπος είναι ο κύριος εκπρόσωπος της ξένης επιχείρησης στο έδαφος του Καναδά. Συνεπώς, απαραίτητη είναι η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης μαζί του.

Ο **εισαγωγέας-διανομέας** παραδοσιακά δραστηριοποιείται σε επαρχιακό επίπεδο και σπάνια σε ομοσπονδιακό. Ο διανομέας αγοράζει το αλλοδαπό εμπόρευμα σύμφωνα με τον καναδικό νόμο, προτού το αποθηκεύσει και το προωθήσει. Μπορεί να συνάψει συνεταιριστική σχέση με τον εξαγωγέα, βάσει της οποίας μοιράζεται τον κίνδυνο εισαγωγής του προϊόντος και πώλησής του. Σε διαφορετική περίπτωση, ευθύνεται εξ ολοκλήρου για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει σχετικά με την διακίνηση με το εμπόρευμα. Επίσης, ευθύνεται για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sale service).

Λόγω της ισχυρής παρουσίας του στην αγορά, ο διανομέας έχει σαφή πλεονεκτήματα έναντι του απλού εμπορικού αντιπροσώπου. Ωστόσο, δεδομένου του μεγέθους του Καναδά και των επαρχιακών ιδιαιτεροτήτων του, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ανάθεση της αποκλειστικότητας διάθεσης των προϊόντων μιας εταιρείας σε έναν μόνο διανομέα σε ολόκληρη την επικράτεια. Είναι προτιμότερο ο εξαγωγέας να συνάπτει συμφωνίες με διαφορετικούς επαρχιακούς παράγοντες που ειδικεύονται σε κάθε αγορά.

Σημειωτέον ότι πριν την υπογραφή οποιασδήποτε σύμβασης προτείνεται η πραγματοποίηση ενδεδειγμένου και τεκμηριωμένου ελέγχου του υπό επιλογή επιχειρηματικού εταίρου (διανομέα), προκειμένου να βεβαιωθεί ο εξαγωγέας ότι ο εισαγωγέας/διανομέας διαθέτει τα υλικά, οικονομικά και τεχνικά μέσα για την αποτελεσματική εμπορία των προϊόντων στην Επαρχία ή την ευρύτερη περιοχή.

Συνιστάται, επίσης, η καταχώρηση του εμπορικού σήματος στις αρμόδιες καναδικές αρχές από τον ίδιο τον εξαγωγέα και όχι από τον διανομέα, ο οποίος, αν προβεί σε καταχώρηση του εμπορικού σήματος, θα του παραχωρηθούν τα σχετικά δικαιώματα.

ii. Ίδρυση θυγατρικής/υποκαταστήματος

Θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία (subsidiary) αποτελεί ξεχωριστή εταιρική οντότητα, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Υπό προϋποθέσεις, η μητρική μπορεί να ευθύνεται για τις πράξεις της θυγατρικής της, παρόλο που η τελευταία διαθέτει αυτοτέλεια.

Πρόκειται για την πλέον συνηθισμένη μορφή δραστηριοποίησης αλλοδαπών εταιρειών στην καναδική αγορά. Η θυγατρική λαμβάνει μία από τις εταιρικές μορφές του καναδικού δικαίου. Είναι ουσιαστικά καναδική εταιρεία, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Η θυγατρική εταιρεία μιας αλλοδαπής εταιρείας έχει τα ίδια δικαιώματα (πχ περιορισμένη ευθύνη) με την καναδική εταιρεία.

Η θυγατρική μπορεί να υπάγεται στην ομοσπονδιακή ή Επαρχιακή δικαιοδοσία. Μπορεί επίσης να υποβάλει αίτηση για εγγραφή Εκτός Επαρχίας, ώστε να της επιτρέπεται η δραστηριοποίηση σε άλλες Επαρχίες, εκτός της Επαρχίας της αρχικής εγγραφής της.

Υποκατάστημα

Το υποκατάστημα (branch) αποτελεί ουσιαστικά επέκταση της μητρικής εταιρείας χωρίς διακριτή νομική προσωπικότητα από αυτή.

Για την ίδρυση υποκαταστήματος, απαιτείται υποβολή αίτησης της εταιρείας ως αλλοδαπής ή Εξω-Επαρχιακής (extra-provincial) στην Επαρχία, όπου προτίθεται να δραστηριοποιηθεί. Χρειάζεται επίσης δήλωση διεύθυνσης στον Καναδά και τα στοιχεία του εκπροσώπου (συνήθως δικηγόρου), ο οποίος θα παραλαμβάνει έγγραφα και θα ασχολείται με διοικητικά θέματα. Βάσει της φορολογικής νομοθεσίας του Καναδά, το ύψος των ετήσιων φόρων των υποκαταστημάτων ανέρχεται καταρχήν σε περίπου 25% των κερδών.

Υπηρεσίες δικαιόχρησης (franchising)

Παρόλο που ο Καναδάς δεν διαθέτει ενοποιημένη ομοσπονδιακή νομοθεσία δικαιόχρησης, υπάρχουν αρκετοί ομοσπονδιακοί νόμοι που διέπουν τις συμβάσεις δικαιόχρησης. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο νόμος περί ανταγωνισμού, ο νόμος περί σημάτων, ο νόμος περί επενδύσεων του Καναδά και ο νόμος περί φόρου εισοδήματος, οι οποίοι διέπουν, αντιστοίχως, θέματα ανταγωνισμού και εμπορικής πρακτικής, την καταχώρηση και προστασία των σημάτων και τους επενδυτικούς και

φορολογικούς κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι αλλοδαπές εταιρείες franchising που δραστηριοποιούνται στον Καναδά.

Οι συμφωνίες δικαιόχρησης πρέπει να διαχωρίζονται από τις συμβάσεις πρακτόρευσης/αντιπροσωπείας και διανομής. Σε μια σχέση αντιπροσωπείας, ο πράκτορας απλώς επηρεάζει την πώληση ενός προϊόντος για λογαριασμό του κύριου υπόχρεου σε αντάλλαγμα μιας προμήθειας, αλλά δεν αγοράζει το προϊόν. Οι διανομείς είναι επιχειρήσεις που αγοράζουν αποθέματα για μεταπώληση σε άλλες επιχειρήσεις. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ franchise και διανομής δεν είναι πάντοτε σαφής και συνήθως εξαρτάται από το βαθμό ελέγχου που ασκείται στον διανομέα ή στον δικαιοδόχο. Η διάκριση μεταξύ των δύο είναι σημαντική, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ισχύει ειδική επαρχιακή νομοθεσία franchising.

iii. Δημιουργία κοινοπραξίας

Η Κοινοπραξία (Joint Venture) δεν αποτελεί νομική οντότητα στον Καναδά. Πρόκειται για μια επιχειρηματική συνεργασία, η οποία, ανάλογα με την δραστηριότητά της, τη μορφή που λαμβάνει και τη δικαιοδοσία¹ στην οποία υπάγεται, ρυθμίζεται σε διαφορετικό βαθμό.

iv. Δίκτυα διανομής

Στον Καναδά η διανομή των καταναλωτικών προϊόντων πραγματοποιείται μέσω ενδάρτια οργανωμένου δικτύου. Υπάρχουν μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων, όπως Loblaws, Metro, Shoppers Drug Mart, Canadian Tire, Liquor Control Board Ontario (LCBO), Walmart. Ο έντονος ανταγωνισμός οδηγεί σε συχνές προωθητικές προσφορές. Επίσης, είναι διαθέσιμα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, τα οποία πωλούνται σε ανταγωνιστικές τιμές.

Όλες οι αλυσίδες καταστημάτων διαθέτουν πλατφόρμα e-commerce προς διευκόλυνση των πελατών τους. Ωστόσο, η αποστολή των παραγγελιών στη διεύθυνση κατοικίας του πελάτη δεν αποτελεί συνήθη πρακτική. Σε περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα παράδοσης κατ' οίκον, υπάρχει επιπλέον χρέωση.

Εκτός των υπεραγορών και σουπερμάρκετ, υπάρχουν σημεία πώλησης σε κάθε γειτονιά, με περιορισμένη όμως ποικιλία προϊόντων. Εντούτοις, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, το καταναλωτικό κοινό προτιμά, λόγω απόστασης, την πραγματοποίηση αγορών σε τέτοιου είδους καταστήματα.

Στον Καναδά υπάρχουν αρκετά εμπορικά κέντρα, με πληθώρα καταστημάτων, ενώ δεν λείπουν και οι εμπορικοί δρόμοι. Η επισκεψιμότητα των εμπορικών κέντρων είναι αυξημένη, καθώς βασική διασκέδαση των Καναδών, ειδικότερα κατά την χειμερινή περίοδο, είναι η αγορά προϊόντων.

v. Προώθηση-Διαφήμιση

Η προώθηση των προϊόντων στην καναδική αγορά γίνεται με διάφορους τρόπους, την πρώτη θέση εκ των οποίων κατέχει το άμεσο μάρκετινγκ.

¹ Η Επαρχία Κεμπέκ διέπεται από το σύστημα του γαλλικού αστικού δικαίου, ενώ οι υπόλοιπες Επαρχίες και Αυτόνομα Εδάφη βασίζονται στο αγγλικό κοινό δίκαιο (common law).

Τηλεόραση

Σημαντικό διαφημιστικό μέσο είναι η τηλεόραση, δεδομένου ότι ο μέσος Καναδός περνά περίπου 4,20 ώρες την ημέρα μπροστά στον τηλεοπτικό του δέκτη. Αν και το κόστος παραγωγής μιας διαφήμισης μπορεί να φαίνεται απαγορευτικό για μια μικρομεσαία επιχείρηση, θα πρέπει να σταθμίσει την σχέση μεταξύ οικονομικού οφέλους και αποτελέσματος στο καταναλωτικό κοινό. Παρά την ευρεία χρήση του διαδικτύου, η τηλεόραση παραμένει ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας με απήχηση στο καταναλωτικό κοινό. Η προώθηση ενός προϊόντος μέσω της τηλεόρασης γίνεται ποικιλοτρόπως, ήτοι με τοποθέτηση προϊόντος, με προβολή/χρήση του διαφημιζόμενου προϊόντος από μια διασημότητα, με προβολή του διαφημιστικού σποτ κατά τη διάρκεια μιας εκπομπής κτλ.

Ραδιόφωνο

Το ραδιόφωνο είναι επίσης ισχυρό μέσο διαφήμισης. Υπάρχουν περισσότεροι από 1.100 ραδιοφωνικοί σταθμοί, εκ των οποίων οι 900 περίπου είναι αγγλόφωνοι. Κατά μέσο όρο ένας ενήλικας μεταξύ 18 και 34 ετών ακούει 13 ώρες περίπου την εβδομάδα ραδιόφωνο. Αν και θεωρείται από πολλούς ως ένα προς εξαφάνιση μέσο επικοινωνίας, έχει μέλλον ειδικά σε χώρες με εκτεταμένο οδικό δίκτυο, όπως ο Καναδάς. Το κόστος των διαφημίσεων εξαρτάται από τη διάρκεια της διαφήμισης, το κοινό-στόχο, στον οποίο απευθύνεται και από την ακροαματικότητα του ραδιοφωνικού σταθμού και της συγκεκριμένης εκπομπής.

Κλαδικές Εκθέσεις

Ως εξαιρετικό μέσο προώθησης των προϊόντων χαρακτηρίζεται η συμμετοχή σε Κλαδικές Εκθέσεις που διοργανώνονται στον Καναδά. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται γνωστό στο καταναλωτικό κοινό το προϊόν και παράλληλα ανταπτύσσονται προσωπικές διαδραστικές σχέσεις συνεργασίας με επαγγελματίες του κλάδου.

Προβολή διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους

Η προβολή της διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους, συνήθως με χρήση ηλεκτρονικής οθόνης ή γιγαντοαφίσας, αποτελεί επίσης αποτελεσματικό τρόπο διαφήμισης στον Καναδά, όπου υπάρχουν πολυάριθμοι διαφημιστικοί χώροι στο εκτεταμένο οδικό του δίκτυο. Μειονέκτημα του τρόπου αυτού είναι ότι δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό.

Αλληλογραφία-Ηλεκτρονική Αλληλογραφία

Η διαφήμιση μέσω αλληλογραφίας και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας είναι συνηθισμένος τρόπος διαφήμισης στον Καναδά. Λόγω αξιόπιστου εθνικού συστήματος απογραφής και στατιστικών, οι βάσεις δεδομένων αφθονούν, ενώ η πρόσβαση σε αυτές είναι σχετικά φθηνή. Το μάρκετινγκ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατακτά ολοένα μεγαλύτερο κομμάτι της διαφημιστικής αγοράς, ταυτόχρονα με την άνθιση της χρήσης του διαδικτύου. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε Καναδός εγγράφεται σε 13 λίστες, κατά μέσο όρο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Συνεπώς, ενδείκνυται η χρήση αυτού του τρόπου προώθησης των

προϊόντων/υπηρεσιών. Βάσει του καναδικού δικαίου περί ανεπιθύμητων μηνυμάτων, απαιτείται από τις εταιρείες και όλους τους διαφημιζόμενους να αποσπασουν τη ρητή ή σιωπηρή συναίνεση των παραληπτών πριν την αποστολή οποιουδήποτε ηλεκτρονικού μηνύματος.

Public-Sac

Άλλος τρόπος διαφήμισης, κυρίως στην Επαρχία του Κεμπέκ, είναι η λεγόμενη «διαφημιστική σακούλα» (public-sac). Πρόκειται για συλλογή φυλλαδίων, διαφημιστικών προσφορών και εκπωπτικών κουπονιών, τοποθετημένων σε μία σακούλα, η οποία διανέμεται κάθε εβδομάδα στα σπίτια. Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.publisac.ca>

Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ

Δεδομένου ότι κάθε νοικοκυριό δαπανά 49 ώρες περίπου το μήνα σερφάροντας στο διαδίκτυο είτε μέσω υπολογιστή είτε μέσω κινητού τηλεφώνου, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ παρουσιάζει ιδιαίτερη αύξηση στον Καναδά. Σημειώνεται ότι οι Καναδοί κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό καθημερινής ενασχόλησης (περίπου δύο ώρες) με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως, ήτοι 82%. Τα πιο δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης στον Καναδά είναι τα ακόλουθα: Facebook, Twitter, LinkedIn και Pinterest.

Η χρήση ηλεκτρονικού μάρκετινγκ είναι αποδοτικός τρόπος προώθησης, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) οι Καναδοί αρέσκονται στην εύρεση πληροφοριών μέσω διαδικτύου προτού προβούν σε αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, β) το ποσοστό χρήσης του διαδικτύου είναι υψηλό στην χώρα και γ) η δαπάνη διαφήμισης είναι σχετικά μικρή σε σχέση με άλλες μορφές μάρκετινγκ.

Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ελκυστικού ιστοτόπου της επιχείρησης, που λειτουργεί ως βιτρίνα, στον οποίο παρουσιάζονται τα προϊόντα/υπηρεσίες, ενός ιστολογίου με σχόλια πελατών (blog) ή μέσω αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email marketing) προς διατήρηση των σχέσεων με τους πελάτες.

Τύπος

Ο ημερήσιος τύπος του Καναδά διαθέτει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αναγνωστών στον κόσμο, με έναν στους πέντε Καναδούς να διαβάζει καθημερινά εφημερίδα. Κάθε εβδομάδα διανέμονται 31,5 εκ. αντίτυπα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Καθημερινά, διανέμονται περί τα 5,2 εκ. αντίτυπα. Στον Καναδά υπάρχουν 98 ημερήσιες εφημερίδες, εκ των οποίων 14 διανέμονται δωρεάν. Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι κατά 85% η αγγλική, 13% η γαλλική και 2% η κινεζική.

Οι ιδιοκτήτες των εφημερίδων είναι οι ακόλουθες 16 εταιρείες:

Ιδιοκτήτης	Αριθμός εφημερίδων	Εβδομαδιαία κυκλοφορία	Μέση Ημερήσια Κυκλοφορία
Black Press	3	130.000	23.000
Brunswick News	3	430.000	72.000

Inc.			
Continental Newspapers	3	230.000	33.000
FP Canadian Np LP	2	720.000	120.000
Glacier Media	2	400.000	67.000
Alta Newspaper Group	3	220.000	34.000
Groupe Capitales Medias	7	1.620.000	251.000
Halifax Herald	1	270.000	45.000
Independent	5	240.000	41.000
Postmedia Network Inc.	44	12.760.000	2.142.000
Power Corp. Of Canada	1	1.620.000	231.000
Quebecor	3	3.600.000	558.000
TC Media+Metro	9	1.510.000	289.000
The Globe and Mail	1	2.100.000	350.000
Torstar Corporation + Metro	9	5.600.000	965.000
Star News Publishing Inc.	2	100.000	15.000
ΣΥΝΟΛΟ	98	31.550.000	5.236.000

Υψηλό ποσοστό του καναδικού καταναλωτικού κοινού, ήτοι 46%, εμπιστεύεται τις διαφημίσεις στις εφημερίδες. Ως εκ τούτου, προσφέρεται ο τρόπος αυτός διαφήμισης των προϊόντων/υπηρεσιών. Εξάλλου, το κόστος διαφήμισης στον τύπο - και δη στον τοπικό - είναι φθηνότερο, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μέσα ενημέρωσης.

Η Ένωση News Media Canada (<https://nmc-mic.ca>) εκφράζει τις θέσεις της βιομηχανίας έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης στον Καναδά. Δημιουργήθηκε στα τέλη του 2016 από την συγχώνευση της Ένωσης Καναδικών Εφημερίδων (Canadian Newspaper Association-CNA) και της Ένωσης Εφημερίδων Καναδικών Κοινοτήτων (Canadian Community Newspaper Association-CCNA).

vi. Πρακτικές οδηγίες

Ο Καναδάς, όπως όλη η περιοχή της Βορείου Αμερικής, είναι χώρα *Κουλτούρας Συμβολαίων*, υπό την έννοια ότι η επικοινωνία στηρίζεται κυρίως σε γραπτά κείμενα και δεν βασίζεται στον προφορικό λόγο. Η συζήτηση, η διαπραγμάτευση και, εν τέλει, η υπογραφή της συμφωνίας επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ενώ η νομική υποστήριξη και η συνδρομή των «ειδικών» (πχ νομικών συμβούλων, λογιστών, συμβούλων πωλήσεων και μάρκετινγκ) είναι ιδιαίτερα επιβοηθητική.

Τα γνωρίσματα της Κουλτούρας Συμβολαίων, στην οποία ανήκουν οι Καναδοί επιχειρηματίες, είναι τα εξής:

- Απουσία συναισθήματος, αποστασιοποίηση, «ψυχρή» και πραγματιστική θεώρηση και εκτίμηση μιας κατάστασης.
- Αυστηρή τήρηση χρονοδιαγραμμάτων.
- Προσήλωση στο αποτέλεσμα.
- Λήψη απόφασης στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος, «κερδίζω-κερδίζεις» (win-win).
- Γρήγορη λήψη απόφασης, στη λογική «καλύτερα κάτι παρά τίποτα».
- Κάθε συμφωνία, ακόμη και σε επουσιώδη σημεία, πρέπει να αποτυπώνεται σε γραπτό κείμενο.
- Η υπογραφή συμφωνίας δεν συνεπάγεται και το τέλος της διαπραγμάτευσης. Απαιτείται παρακολούθηση της συμφωνίας (follow-up) και ορισμός contact point που θα συντονίζει, παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση της συμφωνίας.
- Τα συμφωνηθέντα θέματα προς συζήτηση ακολουθούνται, χωρίς παρεκκλίσεις. Εξαντλείται, δε, η συζήτηση ενός θέματος, προτού συζητηθεί το επόμενο.

Οι Καναδοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούν τον ενικό και την προσφώνηση με το μικρό όνομα, ως δείγμα αμεσότητας, χωρίς, όμως, αυτό να σημαίνει, απαραίτητως, και διάθεση οικειότητας ή συμπάθειας, έχουν προγραμματισμό από τον οποίο δεν προτίθενται να παρεκκλίνουν και επικεντρώνονται στο αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, ενώ είναι ανοιχτοί σε εναλλακτικές προτάσεις και ιδέες.

Στην επιχειρηματική συνάντηση, ο Καναδός υποψήφιος συνεργάτης αναμένει συνέπεια στο χρόνο άφιξης και αναχώρησης (ακριβώς στην προκαθορισμένη ώρα, «ο χρόνος είναι χρήμα»), μικρή εισαγωγή (small talk) για άνοιγμα συζήτησης που έχει ως άξονα, κυρίως, την παροχή πληροφοριών για το βιογραφικό και τις επαγγελματικές εμπειρίες του συνομιλητή του και μετά “straight to the point” αντιστοιχία λόγων και κινήσεων, αυστηρή τήρηση της ζώνης οικειότητας/επικοινωνίας, δηλ. ποτέ μικρότερη από το ένα μέτρο, δεν επιδιώκει μεγάλη σωματική επαφή (σφιχτή αλλά σύντομη χειραψία, που συνοδεύεται από χαμόγελο, σε καμία περίπτωση άγγιγμα), αλλά θέλει οπτική επαφή (η περιφορά του βλέμματος και όχι το άμεσο κοίταγμα του συνομιλητή θεωρείται αγένεια ή αδιαφορία), ο λόγος του είναι άμεσος, απλός, σαφής, εξηγεί αμέσως τις προθέσεις του και το ίδιο αναμένει από το συνομιλητή του.

Η επίδοση της επαγγελματικής κάρτας είναι σκόπιμη, χωρίς, όμως, την τελετουργική ατμόσφαιρα που απαντάται σε άλλες κουλτούρες, όπως στην κινεζική. Στο ίδιο πλαίσιο, οι επαγγελματικές κάρτες δεν μοιράζονται αφειδώς, γιατί αυτό δείχνει έλλειψη σοβαρότητας. Από την άλλη πλευρά, εάν ο Καναδός συνομιλητής αποφύγει να δώσει την επαγγελματική του κάρτα, αποτελεί ένδειξη μειωμένου έως ανύπαρκτου ενδιαφέροντος

Η διατύπωση διέπεται από την αρχή *kiss*, δηλαδή *keep it small and simple* (κράτα την συζήτηση σύντομη και απλή) ενώ αντενδείκνυνται τα διαλείμματα σιωπής και ό,τι μπορεί να δημιουργήσει αμηχανία. Αντίθετα, εκτιμάται η συνεχής και συνεκτική ροή του λόγου που οδηγεί σε κάποιο αποτέλεσμα και όχι «κουβέντα για την κουβέντα».

Στη συμπεριφορά του είναι άμεσος, σαφής, ευγενικός, χρησιμοποιεί ήπιες εκφράσεις, αγαπάει την ειλικρίνεια και απεχθάνεται τις περιπλοκές, τις περίπλοκες εκφράσεις, την υπερβολική κολακεία και φιλοφρόνηση, γενικότερα ό,τι του φαίνεται ψεύτικο, άκαιρο ή άτοπο.

Ο Καναδός χρειάζεται χρόνο εξοικείωσης, η συνεργασία δεν συνεπάγεται και σύναψη φιλίας, οι σχέσεις του αναπτύσσονται αργά και σταδιακά σε βάθος χρόνου, εκτιμά την συνέπεια, υπευθυνότητα και σοβαρότητα, απαιτεί την τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων του συνεργάτη του απαρεγκλίτως και κατά γράμμα (γι' αυτό, άλλωστε, χρειάζεται συμβόλαιο ως βάση αναφοράς).

Οι Έλληνες, ως μεσογειακός λαός, βρισκόμαστε, μάλλον στον αντίποδα του πιο ψυχρού και “cool” Καναδού, με τα ακριβώς αντίθετα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, όπως συναισθηματισμός, μικρότερη τυπικότητα, μικρή ζώνη οικειότητας/επικοινωνίας, χαλαρότερη τήρηση χρονικών ορίων και ατζέντας συζήτησης/διαπραγμάτευσης, απουσία νομικής υποστήριξης και υποστήριξης experts”, μεγαλύτερο χρόνο διαπραγμάτευσης και λήψης απόφασης κ.λ.π.

Συμπερασματικά, καλόν είναι να δοθεί προσοχή στα εξής σημεία:

- Καθυστέρηση ακόμη και 5-10 λεπτών στην επαγγελματική συνάντηση θεωρείται αγένεια.
- Ο προγραμματισμός επαγγελματικών συναντήσεων πρέπει να αποφεύγεται το απόγευμα και σε καμία περίπτωση το βράδυ, καθώς ο χρόνος μετά τον εργασιακό αφιερώνεται αποκλειστικά στην οικογένεια.
- Το κάπνισμα απαγορεύεται αυστηρά, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους, παρά μόνο σε συγκεκριμένα σημεία.
- Η εξωλεκτική επικοινωνία (στάση σώματος, χειρονομίες) είναι πολύ περιορισμένη και οι συμβολισμοί μπορεί να ερμηνεύονται με διαφορετικό τρόπο, δημιουργώντας αρνητικές εντυπώσεις, π.χ. η χρήση του δείκτη του χεριού δεν πρέπει να σημαδεύει άτομο γιατί θεωρείται αγένεια ή οι πολλές και νευρικές κινήσεις, ακόμη και για να εκφρασθεί κατάφαση ή αποδοχή, κουράζουν ή μπερδεύουν το συνομιλητή σας, με κίνδυνο να σταλούν λάθος μηνύματα.
- Όταν ο αντιδιαπραγματευτής/συνομιλητής ανήκει στο αντίθετο φύλο, ακόμη και μια λεκτική ή κινήσιολογική συμπεριφορά, που στη μεσογειακή κουλτούρα είναι αθώα ή αποδεκτή, μπορεί να παρερμηνευθεί, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα παρενόχλησης (harassment). Καθώς η ισότητα ισχύει για όλα τα φύλα, τυχόν παρερμηνεία της κατά τα άλλα αθώας συμπεριφοράς προξενεί πρόβλημα.
- Η συζήτηση δεν πρέπει, τουλάχιστον στις πρώτες φάσεις της γνωριμίας, να θίξει προσωπικά θέματα, όπως οικονομικές αποδοχές, προσωπικές και οικογενειακές σχέσεις, πολιτικές/θρησκευτικές απόψεις, γενικά οποιοδήποτε θέμα προσφέρεται για αντιπαράθεση ή για εκφορά κρίσης ή επίκρισης. Είναι προτιμότερη η ουδετερότητα και η χαμηλών τόνων συμπεριφορά με χρήση ήπιων εκφράσεων.
- Η κυρίαρχη τάση είναι η «πολιτικά ορθή συμπεριφορά» (politically correct), δηλαδή αυτή που αποφεύγει να φέρνει τον συνομιλητή σε δύσκολη θέση μέσω εκφοράς υπερβολικού συναισθηματισμού (θυμού, αγανάκτησης, θλίψης, αγωνίας, πανικού, ιλαρότητας, αστεϊσμού) και δεν θίγει θέματα όπως ηλικία, εμφάνιση, φυλή, θρησκεία, σεξουαλικές, πολιτικές ή άλλες πεπιοθήσεις. Το Καναδικό Σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις βάσει φύλου, φυλής, χρώματος ή θρησκείας.

- Ποτέ να μην δίνονται υποσχέσεις που δεν μπορούν ή είναι δύσκολο εκ των προτέρων να τηρηθούν.
Για παράδειγμα, εάν δεν μπορούν να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης, ο Καναδός συνεργάτης θα διαπιστώσει ασυνέπεια, με αποτέλεσμα να μειωθεί η εμπιστοσύνη του και σιγά σιγά να «παγώσει» το κλίμα συνεργασίας.
- Η ακρίβεια, σοβαρότητα και υπευθυνότητα των υποσχεθέντων και συμφωνηθέντων είναι λέξεις-κλειδιά για την επιτυχή συνεργασία.
- Στην εν γένει συμπεριφορά, οι λέξεις-κλειδιά είναι απλότητα, αμεσότητα, ευγένεια, τήρηση πλαισίων.

Κώδικας ντυσίματος και συμπεριφορά στο επαγγελματικό γεύμα

Στη Βόρεια Αμερική και στον Καναδά το ντύσιμο δεν υπόκειται σε αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα, αλλά πρέπει να τηρούνται οι γενικοί κανόνες αξιοπρεπούς και ενδεδειγμένης για την περίπτωση ένδυσης, αναλόγως και του επαγγελματικού, μορφωτικού και λοιπού επιπέδου των συνομιλητών. Το όλο ντύσιμο πρέπει να είναι συντηρητικό και να αποπνέει σοβαρότητα και απλότητα, χωρίς διάθεση επίδειξης και εντυπωσιασμού της άλλης πλευράς. Τα πολλά κοσμήματα και αξεσουάρ θεωρούνται περιττά. Για τους άντρες συνιστάται κοστούμι με γραβάτα και για τις γυναίκες ταγιέρ, σε ουδέτερους και σκουρότερους τόνους, όπως μαύρο, μπλε ή γκρι. Το άρωμα καλύτερα να αποφεύγεται σε μια επαγγελματική συνάντηση ή να είναι όσο πιο διακριτικό γίνεται. Η προσφορά δώρου, σε μια πρώτη προσέγγιση, δεν είναι απαραίτητη αλλά θα τύχει καλής υποδοχής εάν είναι ουδέτερο και όχι προσωπικό (όπως άρωμα). Σε κάθε περίπτωση, ένα ακριβό δώρο πρέπει να αποφευχθεί, γιατί μπορεί να παρερμηνευθεί ως απόπειρα χρηματισμού/δωροδοκίας/κολακείας/πίεσης για επιτάχυνση της σύναψης επαγγελματικών ή και άλλων σχέσεων. Αν μάλιστα, θεωρηθεί προσπάθεια δωροδοκίας, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Η πρόσκληση σε επαγγελματικό γεύμα ή σε καφέ (προσοχή η πρόσκληση σε καφέ σημαίνει πρωί 9.00-10.00 και όχι απόγευμα) στοχεύει σε μια καλύτερη και ουσιαστικότερη γνωριμία, και, σε κάθε περίπτωση, είναι ένδειξη ενδιαφέροντος για περαιτέρω συνεργασία. Συνιστάται αντιστροφή της κατανομής βάρους των θεμάτων της συζήτησης, σε σχέση με την αυστηρά επαγγελματική συνάντηση (κατά την οποία 20% είναι συζήτηση για άλλα θέματα και 80% συζήτηση για επαγγελματικά θέματα).

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών δεν είναι απαραίτητη, όπως και η πρόποση για την επισφράγιση της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας επαγγελματικής συζήτησης ή της επίτευξης συμφωνίας.

Το φιλοδώρημα, που είναι της τάξης 15-20%, είναι επιβεβλημένο, καθώς αποτελεί μέρος του μισθού του εργαζομένου. Συνήθως, υπάρχει πρόβλεψη tip percentage στο μηχάνημα POS. Η παράλειψη ή η καταβολή μικρότερου από το προβλεπόμενο ποσοστό φιλοδώρηματος μπορεί να προκαλέσει άσχημη εντύπωση και να καταστρέψει, ακόμη, μια καλή πρώτη εικόνα.

Πηγές: «Διαπολιτισμική Επικοινωνία», Ι. Κριτωτάκης,
Website: <http://www.cyborlink.com/besite/canada.htm>

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Το κόστος ενός κατ' εκτίμηση επιχειρηματικού ταξιδιού, διάρκειας 7 ημερών, στην Οττάβα, ανέρχεται περί τα **2.380 ευρώ**, υπολογιζόμενο ως ακολούθως:

Αεροπορικό εισιτήριο	1.000 ευρώ (προγραμματισμένο από καιρό)
Μεταφορά από αεροδρόμιο μετ' επιστροφής (με ταξί)	50 ευρώ
Ενοικίαση αυτοκινήτου	90 ευρώ/ημέρα (X7=630 ευρώ)
Έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο (7 νύχτες)	100 ευρώ/ημέρα(X70=700 ευρώ)
Σύνολο	2.380 ευρώ

3. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, εντοπίζονται πέντε καταναλωτικές τάσεις στο αγοραστικό κοινό του Καναδά:

α) Πραγματοποίηση αγορών σε καταστήματα της γειτονιάς και ιδιαίτερη προτίμηση σε εγχώρια προϊόντα. Οι καταναλωτές ψωνίζουν συνήθως σε καταστήματα που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από το σπίτι τους, λόγω ευκολίας, αλλά και λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών κατά τους χειμερινούς μήνες. Προτιμούν τα εγχώρια προϊόντα, γιατί θεωρούν ότι η στήριξη των канаδικών επιχειρήσεων είναι μια επιλογή ηθική, περιβαλλοντική και επιβεβλημένη.

β) Αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγεία και θέματα περί αυτής: Καθώς παρατηρείται γήρανση του канаδικού πληθυσμού, ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές επιδιώκουν την αγορά υγιεινών προϊόντων σε πολλές κατηγορίες, όπως τρόφιμα, καλλυντικά κτλ. Τουλάχιστον το 50% των Канаδών λαμβάνουν υπ'όψιν τα οφέλη του προϊόντος στην υγεία, ενώ το 1/3 είναι πρόθυμο να διαθέσει περισσότερα χρήματα για την απόκτηση ενός τέτοιου προϊόντος.

γ) Ορθολογική χρήση εισοδήματος: Οι Канаδοί καταναλωτές προσπαθούν να μην υπερβούν τον μηνιαίο προϋπολογισμό τους.

δ) Επιθυμία για εξατομικευμένα αγαθά: Οι καταναλωτές προσπαθούν να αποκτήσουν ακριβώς αυτό που θέλουν και η νέα τεχνολογία το καθιστά εφικτό.

ε) Ο αντίκτυπος του Διαδικτύου: Συνήθως η έρευνα αγοράς και η αναζήτηση προϊόντων πραγματοποιείται διαδικτυακά, ακόμη και όταν οι καταναλωτές δεν προβαίνουν σε αγορές. Επίσης, οι ηλεκτρονικές αγορές παρουσιάζουν αύξηση, ενώ οι κριτικές στο διαδίκτυο είναι κρίσιμες για τη λήψη απόφασης αγοράς ενός προϊόντος.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στον Καναδά. Η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων διαθέτει ηλεκτρονικό δίκτυο πωλήσεων. Υπάρχει πληθώρα προσφορών μέσω διαδικτύου, σε συμφέρουσες τιμές, γεγονός που αποτελεί καθοριστική παράμετρο στην τελική λήψη απόφασης ηλεκτρονικής αγοράς προϊόντος ή υπηρεσίας.

Πέραν των ηλεκτρονικών αγορών, το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ευρέως για την αναζήτηση πληροφοριών, την εξόφληση λογαριασμών, ακόμη και την ίδρυση εταιρείας. Όλες οι υπηρεσίες παρέχονται διαδικτυακά. Ο τρόπος αυτός εξυπηρετεί τον Канаδό πολίτη, ο οποίος δεν έχει εύκολη πρόσβαση στα καταστήματα και στις υπηρεσίες κατά τους χειμερινούς μήνες, οπότε το κρύο είναι δριμύ.

4. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Η Καναδική Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Canadian Intellectual Property Office-CIPO, τηλ. +1 819 934 0544, website: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/home>) υπάγεται στο Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης του Καναδά. Πρόκειται για εξειδικευμένη Υπηρεσία, αρμόδια για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στους τομείς δραστηριοτήτων της συγκαταλέγονται τα εμπορικά σήματα, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα πνευματικά δικαιώματα, τα βιομηχανικά σχέδια και τα τοπογραφικά κυκλώματα.

Ο Καναδάς από το 1970 είναι μέλος του Παγκοσμίου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας WIPO (www.wipo.int).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά ισχύει η «*Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου*» (Convention between Canada and the Hellenic Republic for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income and on Capital). Η συγκεκριμένη Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου 2010 (ΦΕΚ 27/A/3824/25.2.2010, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/document_canada.pdf) και τροποποιήθηκε ως προς τα άρθρα 29 και 30, τον Δεκέμβριο 2011 (ΦΕΚ 270/A/4035/31.12.2011, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/KANADAS_PROSTHE_TO.pdf) Το ισχύον κείμενο είναι επίσης διαθέσιμο στην ακόλουθη καναδική ιστοσελίδα: <http://www.treaty-accord.gc.ca/text-texte.aspx?id=105156>

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι ομοσπονδιακές αρχές και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα ως προς την φορολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων.

Για την φορολογία εισοδήματος *φυσικών προσώπων*, κάθε Επαρχία έχει εκπονήσει ειδικό οδηγό. Οι οδηγοί αυτοί είναι διαθέσιμοι ηλεκτρονικά στον ιστότοπο της Κυβέρνησης του Καναδά: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/tax-packages-years/general-income-tax-benefit-package.html>

Στο πλαίσιο της άμεσης φορολόγησης των φυσικών προσώπων γίνεται διάκριση μεταξύ Ομοσπονδιακού και Επαρχιακού/Εδαφικού φόρου.

Οι κάτοικοι του Καναδά υπόκεινται σε ομοσπονδιακό φόρο εισοδήματος, το οποίο προέρχεται από την επαγγελματική δραστηριότητά τους ανά την υφήλιο (μισθός, επιχειρηματικό εισόδημα, έσοδα από τόκους, μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη).

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, τα φυσικά πρόσωπα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Επαρχία/Εδαφος τόπου διαμονής τους. Ο μέγιστος συνδυασμένος συντελεστής ομοσπονδιακού και επαρχιακού/εδαφικού φόρου ανέρχεται σε ποσοστό

περίπου 49% του εισοδήματος. Ωστόσο, υπό προϋποθέσεις, παρέχεται η δυνατότητα επιστροφής φόρου.

3. ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ως προς τις *επιχειρήσεις*, το φορολογικό έτος ορίζεται από τις ίδιες, αλλά υπάρχει δυνατότητα αλλαγής, κατόπιν σχετικής αίτησης στην αρμόδια φορολογική αρχή. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-income-tax-return/when-file-your-corporation-income-tax-return/determining-your-corporation-s-tax-year.html>

Στους κανόνες φορολόγησης επιχειρήσεων εμπίπτουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες και όχι οι μονοπρόσωπες ή οι προσωπικές. Όπως και στην περίπτωση της φορολόγησης φυσικών προσώπων, ο φόρος εισοδήματος διακρίνεται σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό/εδαφικό. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ο βασικός φορολογικός συντελεστής είναι 38% επί του φορολογητέου εισοδήματος. Ωστόσο, βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, προβλέπονται ορισμένες μειώσεις. Έτσι, για παράδειγμα, για μια μικρή εταιρεία, η οποία θα κάνει χρήση των προβλεπόμενων απαλλαγών-μειώσεων, ο φορολογικός συντελεστής δυνητικά θα μπορούσε να κατέλθει στο 11%.

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, εφαρμόζονται δύο φορολογικοί συντελεστές. Ο χαμηλότερος αφορά σε μικρές επιχειρήσεις, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, ενώ ο υψηλότερος σε όλα τα υπόλοιπα φορολογητέα έσοδα.

4. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΙ

Πέραν της άμεσης φορολογίας, στον Καναδά επιβάλλονται ειδικότεροι φόροι, όπως:

α) *Ομοσπονδιακός φόρος επί των αγαθών και υπηρεσιών (GST)*: Επιβάλλεται στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που πωλούνται ή παρέχονται στον Καναδά και παραδοσιακά ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας.

β) *Φόρος λιανικής πώλησης προϊόντων (Retail Sales Tax – RST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/rst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

γ) *Εναρμονισμένος φόρος πωλήσεων (Harmonised Sales Tax-HST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/hst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

Χρήσιμες επίσης πληροφορίες για τους ειδικούς φόρους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.canada.ca/en/services/taxes/excise-taxes-duties-and-levies.html>

5. ΔΑΣΜΟΙ

Από 21 Σεπτεμβρίου 2017, ημερομηνία έναρξης προσωρινής ισχύος της Συμφωνίας CETA, καταργούνται οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (FTZ)

Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, υπό την ονομασία «Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου» τυγχάνουν ειδικών προνομίων, διευκολύνσεων και υποστήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος Foreign Trade Zones-Marketing Programme FTZ-MP, το οποίο υπάγεται στο ευρύτερο Πρόγραμμα Στήριξης Διεθνούς Εμπορίου.

Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει την δημιουργία ειδικών οικονομικών ζωνών σε στρατηγικές τοποθεσίες σε ολόκληρο τον Καναδά, κατόπιν αίτησης καναδικών περιφερειακών οργανισμών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου στον Καναδά είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά <http://tradecommissioner.gc.ca/funding-financement/ftz-marketing-program-marketing-zf/index.aspx?lang=eng>.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Οι μακροοικονομικές πολιτικές, σε συνδυασμό με τα κίνητρα επενδύσεων στον Καναδά, έχουν ως στόχο την καθιέρωση της χώρας ως ευρύτερη Ζώνη Εξωτερικού Εμπορίου (FTZ). Αυτά τα προγράμματα, διαθέσιμα σε ολόκληρο τον Καναδά, προσφέρουν στους επενδυτές το πλεονέκτημα της γεωγραφικής ευελιξίας.

Κατάλογος με τα σχετικά προγράμματα παρατίθεται κατωτέρω:

Πρόγραμμα	Βασικό πλεονέκτημα	Βασικές προϋποθέσεις
Πρόγραμμα Απαλλαγής Δασμών <i>Duties Relief Programme</i> http://www.fin.gc.ca/ftz-zf/index-eng.asp#drp-ped	Απαλλαγή Δασμών	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας
Πρόγραμμα Επιστροφής Δασμών <i>Drawback Programme</i> http://www.fin.gc.ca/ftz-zf/index-eng.asp#dp-pd	Επιστροφή δασμών για εξαχθέντα προϊόντα	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας
Τελωνειακή Αποθήκη <i>Customs Bonded Warehouse</i> http://www.fin.gc.ca/ftz-zf/index-eng.asp#cbw-esd	Αναβάλλει την καταβολή/Απαλλάσσει από την καταβολή φόρων και δασμών	Το εμπόρευμα δεν πρέπει να αλλοιωθεί.

Κέντρο Διανομής Εξαγωγών <i>Export Distribution Centre Programme</i> http://www.fin.gc.ca/ftz-zf/index-eng.asp#edcp-pcde	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST)	Εμπορική Οντότητα προσανατολισμένη στις εξαγωγές με περιορισμένη προστιθέμενη αξία στα αγαθά
Πρόγραμμα Εξαγωγέων υπηρεσιών μεταποίησης <i>The Exporters of Processing Services Programme</i> http://www.fin.gc.ca/ftz-zf/index-eng.asp#epsp-pest	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST) για συγκεκριμένες εισαγωγές	Τα εμπορεύματα πρέπει να ανήκουν σε μη-κάτοικο και να επανεξάγονται μετά από επεξεργασία τους.

2. ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας του Καναδά, το 2016 οι канаδικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό σημείωσαν αύξηση κατά 1,4%, ανερχόμενες σε 1.049,6 δισ. δολάρια. Στην Ελλάδα, οι канаδικές ΑΞΕ ανέρχονται συνολικά σε 1,3 δισ. Ευρώ (μέχρι το 2015). Σημαντικοί Καναδοί επενδυτές είναι, μεταξύ άλλων:

Eldorado Gold Corp
McCain Hellas S.A.
Bombardier
IBI
Coffee Time Hellas

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στον Καναδά παρουσίασαν αύξηση + 4,7% και ανήλθαν σε 825,7 δισ. δολάρια. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως σε νέα κεφάλαια που επενδύθηκαν από ξένους άμεσους επενδυτές σε υπάρχουσες θυγατρικές. Οι ελληνικές ΑΞΕ στον Καναδά υπολογίζονται περί τα 2 εκ. Ευρώ.

Σημαντικές ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον Καναδά είναι:

M.J. Maillis Group
Converge ICT Solutions & Services S.A.
Neoset S.A.
Εταιρεία Τιμέντων TITAN A.E.
Optimum S.A.

Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται διμερής Συμφωνία Προστασίας Επενδύσεων. Ωστόσο, οι διατάξεις για την προστασία των επενδύσεων και την επίλυση διαφορών που εμπεριέχονται στη Συμφωνία CETA αποκτούν ιδιαίτερη σημασία τόσο για τους Έλληνες επενδυτές στον Καναδά όσο και για τους Καναδούς επενδυτές στην Ελλάδα.

E. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Με την προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας CETA διευκολύνεται πλέον η πρόσβαση των ευρωπαϊκών εταιρειών στην αγορά των Δημοσίων Συμβάσεων του Καναδά (Δημόσιοι Διαγωνισμοί, Κρατικές Προμήθειες), τόσο σε ομοσπονδιακό όσο και

σε περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο. Αναμένεται, δε, η αύξηση του ανταγωνισμού, καθώς αντίστοιχα δικαιώματα έχουν ήδη οι αμερικανικές εταιρείες. Ως εκ τούτου, ενδείκνυται, τουλάχιστον στην αρχή, η σύναψη συνεργασιών με καναδικές εταιρείες, που γνωρίζουν τις διαδικασίες, προς επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α/Α	Κλάδοι Ενδιαφέροντος	Ανάλυση - Αιτιολόγηση
1.	Τρόφιμα	<p>Η καναδική αγορά δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα βιολογικά προϊόντα. Επιπλέον, αυξάνεται η ζήτηση για παραδοσιακά ελληνικά τρόφιμα (ελαιόλαδο, ελιές, φέτα).</p> <p>Το Γραφείο προτίθεται να συντάξει μελέτη αγοράς για τον τομέα τροφίμων και να πραγματοποιήσει εκδηλώσεις γευσιγνωσίας, σε συνεργασία με ελληνικούς φορείς.</p> <p>Με την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας CETA μεταξύ ΕΕ-Καναδά, έχουν καταργηθεί οι δασμοί σε πολλά προϊόντα. Ο Καναδάς αναγνωρίζει την προστασία συγκεκριμένων ΠΟΠ-ΠΓΕ προϊόντων. Έτσι, το Γραφείο θα εκπονήσει μελέτη για το νέο καθεστώς που ισχύει βάσει της συμφωνίας CETA, ώστε ενημερώσουμε Έλληνες εξαγωγείς.</p>
2.	Καλλυντικά	<p>Ο κλάδος των παραφαρμακευτικών-καλλυντικών προϊόντων ανθεί στον Καναδά. Συνεπώς, θεωρούμε τον εν λόγω τομέα πρόσφορο για προώθηση των ελληνικών εξαγωγών.</p>
3.	Δομικά υλικά	<p>Ο κλάδος παρουσιάζει ενδιαφέρον για τους Έλληνες εξαγωγείς μαρμάρου, αλουμινίου και λοιπών δομικών υλικών.</p>

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

- Υπουργείο Γεωργίας και Αγροδιατροφικών Προϊόντων
<http://www.agr.gc.ca/eng>
- Υπουργείο Αλιείας, Ωκεανών και Καναδικής Ακτοφυλακής
<http://www.dfo-mpo.gc.ca/index-eng.htm>
- Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης
<https://www.ic.gc.ca/eic/site/icgc.nsf/eng/home>
- Υπουργείο Οικονομικών
<https://www.fin.gc.ca>
- Υπουργείο Εξωτερικών
Global Affairs <http://www.international.gc.ca>
Σε αυτό, υπάγονται οι Υπουργοί Εξωτερικών, Διεθνούς Ανάπτυξης και Γαλλοφωνίας, Διεθνούς Εμπορίου.
- Υπουργείο Μεταφορών
<http://www.tc.gc.ca/eng/menu.htm>
- Υπουργείο Φυσικών Πόρων
<https://www.canada.ca/en/natural-resources-canada.html>
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής
<https://www.ec.gc.ca/?lang=En>
- Υπουργείο Υποδομών
<http://www.infrastructure.gc.ca/index-eng.html>
- Minister of Public Services and Procurement
<https://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/comm/index-eng.html>

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

- **Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο EUCCAN**
www.euccan.com
- **Ελληνο-Καναδικό Εμπορικό Επιμελητήριο (Τορόντο)**
Hellenic Canadian Board of Trade (μέλος του EUCCAN)
www.hcbt.com
email: membership@hcbt.com; events@hcbt.com

- **Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο της Μητροπολιτικής Περιοχής του Μόντρεαλ**

Hellenic Board of Trade of Metropolitan Montreal

<http://hbotmontreal.com>

email: info@hbotmontreal.com

ΦΟΡΕΙΣ

Κεντρική Τράπεζα του Καναδά

<http://www.bankofcanada.ca>

Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων

Canadian Food Inspection Agency (CFIA)

<http://www.inspection.gc.ca/eng/1297964599443/1297965645317>

Φορολογική Υπηρεσία Καναδά

Canada Revenue Agency - CRA

www.cra.gc.ca

Canada Business Network

<https://canadabusiness.ca>

CFIB - Canadian Federation of Independent Business

<http://www.cfib-fcei.ca/english/index.html>

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ (ενδεικτικός κατάλογος)

1. Vancouver

Tel: 604 266 71 48

Email: contact@helleniccommunity.org

Website: <http://helleniccommunity.org>

2. Winnipeg

Tel: 204 889 8723

Email: greekcom@mymts.net

Website: <http://www.stdemetrioschurch.com/Community.html>

3. Ottawa

Tel: 613 225 8016

Email: office@helleniccommunity.com

Website: <http://www.helleniccommunity.com>

4. Greater Montreal

Tel: 514-738-2421

Email: ganagnostou@hcgm.org (public relations & marketing)
dgotsina@hcgm.org (reception)

Website: <http://www.hcgm.org>

5. Toronto

Tel: 416 425 2485

Email: info@greekcommunity.org

Website: <https://www.greekcommunity.org>

6. Kingston

Tel: 613 532 4930

Email: GreekCommunityofKingston@gmail.com

Website: <https://www.greekcommunityofkingston.com>